

Hər bir insan üçün onun milli mənsubiyyəti onun qürur mənbəyidir. Mən həmişə fəxr etmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam!

Heydər ƏLİYEV
Ümummillə lider

fəalliyinin artmasına təkən verdi. O zaman bu sətirlərin müəllifi Dövlət televiziyasının müxbiri kimi qurultayı işıqlandıran jurnalist heyətinin tərkibində idi. Müsahibə aldığımız xarici soydaşlarımız bəzən sevincdən ağlaya-ağlaya elə ürəkdən danışıq, milli həmrəyliyimizi dəyərləndirərək elə gözəl fikirlər söyləyirdilər ki, sevincindən kövrəlməmək olmurdu. Onlardan birinin söylədikləri olduğu kimi yadımdadır: "Bizə bu lütfü, bu səadətə göydə Allah, yerdə isə Heydər Əliyev verib. Məmməd Araz demişkən, Vətən mənə oğul desə, nə dərdim?". Doğrudan da, Vətən hər kəsə oğul deyincə, xalq, millət daha güclü və daha xətirçəm olur.

İlk qurultayda Əlaqələndirmə Şurası yaradılıb, 2008-ci il dekabrın 18-də Şuranın toplantısında "Dünya Azərbaycanlılarının Xartiyası" qəbul olunub. Bu, diaspor potensialının möhkəm amilə çevrilməsini göstərməklə yanaşı, müstəqil Azərbaycanın bütün dünya azərbaycanlıları üçün istinad nöqtəsi, cazibə mərkəzi olduğunu da bir daha təsdiqləyib.

Sonrakı dövrlərdə ümummillə lider Heydər Əliyevin fərmanı ilə Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (hazırda Diaspora İş üzrə Dövlət Komitəsi) yaradılıb, soydaşlarımızla bağlı dövlət siyasəti haqqında Qanun qəbul olunub. Dünya azərbaycanlılarının milli birliyi və təşkilatlanması prosesini daha da gücləndirib.

Azərbaycan rəhbəri xarici səfərləri zamanı milli diasporun nümayəndələri ilə görüşür, onlara öz münasibətini, dəstəyini bildirir. Həmişə səfirliklərdə də göstəriş verir ki, diasporlarla daim əlaqədə olsunlar, kömək etsinlər, çətin anlarda əl uzatsınlar. Çünki xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlı qorunmalıdır, bir problemi olanda, ilk növbədə, səfirliyə müraciət etməlidir və bilməlidir ki, Azərbaycan dövləti onu darda qoymayacaq.

İlham Əliyevin hələ 2007-ci ildə Almaniyada fəaliyyət göstərən

Gücümüz həmrəyliyimizdədir

Ulu öndər Heydər Əliyevin bu yazıya epigraf kimi verdiyimiz aforizmi ən lakonik azərbaycançılıq şüarımızdır. Dünyanın müxtəlif guşələrində yaşayan bütün azərbaycanlıların əzbərdən bildiyi bu kəlam hətta bir çoxlarının telefonunda zəng ayarı kimi də istifadə olunur.

Gözəl bir el məsəli var: "El bir olsa, zərbi kərəm sındırar". Milli mənlük şüurumuzun təməlinə həmrəyliyimizin dayanması qürur doğurur. 30 il əvvəl, 1991-ci il dekabrın 16-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Ümummillə liderin sədrliyi ilə keçən iclasında 31 dekabrın dünya azərbaycanlılarının həmrəylik bayramı kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul edilib. Ali Məclis bununla bağlı qanunvericilik aktının qəbul olunması üçün ölkə parlamentinə – Ali Sovetə müraciət edib. Dekabrın 25-də Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Milli Şurası müraciəti nəzərə alaraq, 31 dekabr tarixinin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü elan olunması barədə qanun qəbul edib.

Həmrəylik yekdil hərəkət və ya qərar üçün qarşılıqlı məsuliyyət, konsensus, öhdəlik deməkdir. Hər hansı bir həyatı məsələdə toplumun vahid platformadan çıxış etməsi, ürəklərin bir vurması həmrəylik nümayişidir. Həmrəylik paylaşılan dəyər kimi xüsusən önəm kəsb edir. Avropa Birliyi İnsan Hüquqları Xartiyasının prinsiplərindən biridir və hər il dekabrın 20-si BMT tərəfindən Beynəlxalq İnsan Həmrəylik Günü kimi qeyd olunur.

Fərdlər müxtəlif vəzifələri yerinə yetirsələr də, fərqli maraqların daşıyıcıları olsalar da, cəmiyyətdəki nizam və sosial-ideoloji yekdillik qarşılıqlı etimada, vəhdətə əsaslanır. Məşhur ideoloq Peter Kropotkin (1842-1921) həmrəyliyi yaşam və əməkdaşlıq mexanizmi kimi araşdıraraq yazırdı ki, hər hansı bir çərçivədə qarşılıqlı yardım, dəstək sosial institutların təkamülündə əhəmiyyətli faktordur. Başqa sözlə, həmrəylik üfqi şəkildə könüllülük birliyidir. Müəyyən fikir və hərəketlərə, maraq dairəsinə və inanclara. Hüquq baxımından həmrəylik qarşılıqlı zəmanət və birgə məsuliyyət anlamına gəlir. "Solidarite" sözü bir çox dillərdə həmrəylik və ya aktiv simpatiya mənasında işlənir.

31 dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü hər dəfə Yeni il ərəfəsində ölkəmizdə coşğu ilə qeyd olunur. Ulu öndərdən qalan mənəvi miraslardan biri də bu bayramdır. Amma, etiraf edək ki, ötenlik və qarşıdakı həmrəylik günləri daha böyük ovqata bələnməmişdir. Çünki

məhz milli birliyimiz, milli həmrəyliyimiz sayəsində öten il 44 günlük Zəfər yürüşü sayəsində düşməni əzəli torpaqlarımızdan qovub çıxarmış və ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa etmişik. Böyük qələbəmizi şərtləndirən əsas amillərdən biri isə şübhəsiz ki, iqtidar-ordu-xalq birliyimiz olub.

...Bu ilin iyun ayında Xocavənd rayonunun Hadrut qəsəbəsində bürüncdən "Dəmir yumruq" abidəsi ucaldılıb. Qeyd edək ki, "Dəmir yumruq" Azərbaycan Ordusunun işğal altında olan torpaqların azad edilməsi uğrunda başladığı döyüş əməliyyatının adı olub. Hadrutdakı Zəfər şəhidlərinin xatirə kompleksinin qarşısında yerləşən eyni adlı abidənin üzərində əsgər təsviri və Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin arsenalında yer alan pilotsuz uçuş aparatları əks olunub. Bizim düşməne göstərdiyimiz "Dəmir yumruq" rəhbərimizin müdrük və uzaqgörənliyini, zəka və bacarığını, iradə və qətiyyətini, həmçinin dövlətimizin iqtisadi və siyasi müstəqilliyini, dayanıqlığını, Milli Ordumuzun gücünü, əsgər və zabitlərimizin cəsəətini, ən nəhayət, iqtidar-xalq vəhdətini, milli birliyi və həmrəyliyi əks etdirir. Bu yumruğun qorxusundan ermənilər özlərinin sərəməsinə irəli sürdükləri iddialarını unudaraq, Azərbaycanın bir tələbinə - rədd olub getmə tələbinə yalvara-yalvara razı oldular!

Prezident İlham Əliyev öz çıxışlarında bu barədə fikirlərini dəfələrlə ifadə edib: "Bu günlərdə dəfələrlə Azərbaycan xalqına müraciət edərək düşməne yumruq göstərmişdim. Demişdim ki, bu yumruq elə belə yumruq deyil. Bu, dəmir yumruqdur. Bu dəmir yumruqla düşmənin başını əzirik və əzəcəyik! Eyni zamanda, bu yumruq birliyimizin rəmzidir. Bax, bu gün Azərbaycan xalqı bu yumruq kimi birləşib! Həmişə belə olacaq! Bu birlik əbədi olacaq! Bu birlik bizə gələcəkdə də bütün vəzifələri icra etmək üçün imkan yaradacaq!"

Bəli, müzəffər Ali Baş Komandanımızın dediyi kimi, hər kəs bizim gücümüzü gördü, hər kəs "Dəmir yumruq"un nə olduğunu anladı. Bizim yumruğumuzun dadını görənler

bir də Azərbaycana xain nəzərlərlə baxıb, bizdən torpaq və status uma bilməzlər!

Hazırda dünyada 50 milyondan çox azərbaycanlı yaşayır. İran, Rusiya, Türkiyə, Almaniya, Fransa, Böyük Britaniya, Skandinaviya ölkələri, ABŞ və Yaxın Şərq ölkələrində milyonlarca azərbaycanlı var. Soydaşlarımız minilliklər boyu Azərbaycanda ömür-gün sürüb və bəşər sivilizasiyasını zənginləşdiriblər. Daim xarici təcavüzlər, hərbi münaqişələr, dünyada gedən ictimai-siyasi proseslər Azərbaycanı parçalayıb, yurddaşlarımızın müəyyən bir qismi dədə-baba ocaqlarından ayrı düşüb, deportasiyalara məruz qalıb, iş tapmaq, təhsil almaq məqsədi ilə doğma Vətəni tərk edərək başqa ölkələrdə məskunlaşıb. Təəssüf ki, müxtəlif səbəblərdən biz xeyli müddət qütbətdə yaşayan həmvətənlərimizlə əlaqələr yarada bilməmişik. Keçmiş Sovet dövlətinin tətbiq etdiyi yasaqları qardaşla görüşməsinə imkan verməyib. Bu məqamda öten il dekabrın 10-da Bakıda keçirilən Zəfər paradı zamanı Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın poetik bir fəhmlə söylədiyi məşhur bayatının misraları yada düşür: "...Mən səndən ayrılmazdım, zülm ilə ayırdılar".

Yeri gəlmişkən, elə Azərbaycan və Türkiyə bütün dünyaya əsl qardaş həmrəyliyi nümunəsi göstərməkdədir. Prezidentlərimizin bu il iyunun 15-də imzaladıqları Şuşa Bəyannaməsi bizim müttəfiqlik münasibətlərimizi, sarsılmaz həmrəyliyimizi bir daha rəsmiləşdirən tarixi sənəddir.

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü'nün təməli 1989-cu il dekabrın axırlarında Naxçıvanda SSRİ – İran sərhədinin dağıdılması ilə qoyulub. Şimali və Cənubi Azərbaycan arasındakı sənəhdə xəttinin necə dağıldığını, soydaşlarımızın Arzın o tayından bu tayına və əksinə bir-birini necə həyəcana çağıraraq, "Can Azərbaycan!" deyərək ayrılıqlarını hər kəs yaxşı xatırlayır. Məhz həmin vaxt İstanbulda keçirilən türkdilli xalqların konfransında ilk dəfə olaraq dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyinə qeyd olunmasına qərar verildi. 2001-ci il noyabrın 9-10-da Bakıdakı ən böyük sarayda Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayı keçirildi. Qurultay soydaşlarımızın milli mənlük şüurunun güclənməsinə, müxtəlif ölkələrdə azərbaycanlı icmalarının müttəşəkkilliyinin və

Azərbaycan cəmiyyətlərinin sədrləri ilə görüşü zamanı demişdir: "Biz, azərbaycanlılar elə millətlik ki, harada yaşamağımızdan asılı olmayaraq, istənilən yerdə öz milli ənənələrimizi qoruyuruq, saxlayırıq. Uşaqlarımızı milli ruhda böyüdüürük. Əgər tarixə baxsaq görərik ki, əsrlər boyu müstəqillikdən məhrum olmuşuq, müxtəlif ölkələrin tərkibində yaşamışıq. Amma öz milli ənənələrimizi saxlamışıq. Nəyə görə, nəyin hesabına? İlk növbədə, ana dili. Bu, bizi millət kimi saxlayıbdir. İkinci tərəfdən, bizim ədəbiyyatımız, musiqimiz, mədəniyyətimiz. Bunlar olmasaydı, indi müstəqil ölkə kimi yaşamaq bizə çox çətin olardı. Bu, bizi bir millət kimi saxladı, qorudu. İndi isə biz müstəqillik. Hər bir xalq üçün bundan böyük xoşbəxtlik ola bilməz. Vətənlə əlaqələr, xüsusilə mənəvi əlaqələr olmalıdır. Bəlkə də bu, sizə daha çox lazımdır, nəinki hansısa başqa bir məsələ. Bunu təmin etmək üçün kifayət qədər imkanlar var və daha da çox olacaqdır. Biz indi bu sahəyə böyük diqqət göstəririk".

Prezident İlham Əliyev ulu öndərdən əmanət qalan əzmkarlığı sayəsində həmrəylik ideallarına sadıqlığını konkret əməli işlərlə sübuta yetirib. 2006-cı il martın 16-da Bakıda dünya azərbaycanlılarının II, 2011-ci il iyulun 5-6-da III, 2016-cı il iyunun 3-4-də IV qurultayları keçirilib. Hər birində onlarca təşkilat, yüzlərlə nümayəndə və qonaq iştirak edib. Dünya azərbaycanlılarının IV qurultayının açılış mərasimində parlaq nitq söyləyən cənab İlham Əliyev hamını bir daha birliyə, həmrəyliyə, Vətən naminə fədakarlıqlara səsləyib.

Bu mötəbər toplantılar xaricdə yaşayan azərbaycanlıların diaspor-dan lobbilye çevrilməsinə güclü təkən verib. Birliyi və həmrəyliyin tam təmin olunması, Azərbaycan icmaları, cəmiyyət və birliklərinin fəaliyyətinin gücləndirilməsi və əlaqələndirilməsi ilə bağlı məsələlər yüksək səviyyədə ətraflı müzakirə edilib.

Həmrəylik amalı ölkəmizlə bağlı haqqiyyətlər dünyə ictimaiyyətinə çatdırılması işində əhəmiyyətli rol oynayır. Bu gün dünyanın 70-dən çox ölkəsində yaşayan, sayı 50 milyondan artıq olan soydaşlarımızın qəlbində sönməz Azərbaycan çırağı yanır və ətrafa işıq saçır.

Əli NƏCƏFXANLI,
"Xalq qəzeti"